

Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma

Tilannekatsaus 2025

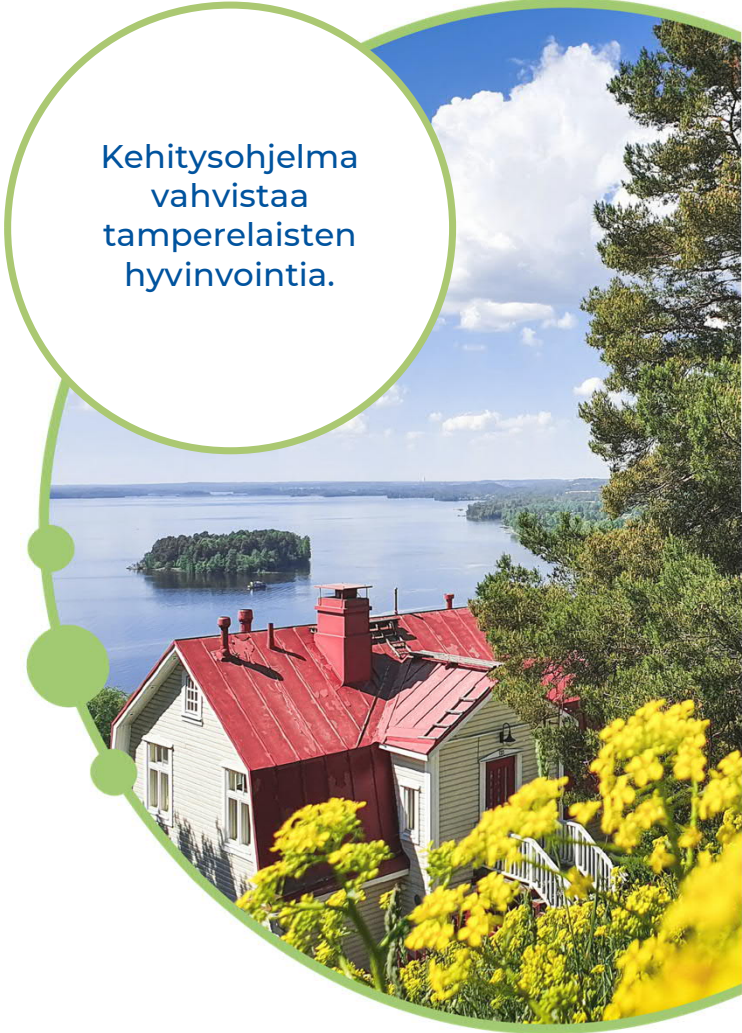
Kaupunginhallituksen kehittämiskokous 3.3.2025

Kehitysohjelman tarkoitus

Luonnonvarojen kestävä käyttö on johtanut luontokatoon ja ilmaston lämpenemiseen. Luonnon kantokyvyn varmistaminen on edellytys elämälle ja näin myös hyvinvoiville yhteiskunnille ja taloudelle. Toimia tarvitaan sekä globaalilla että paikallisella tasolla.

Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma keskittyy hillitsemään ilmaston lämpenemistä sekä turvaamaan paikallisesti luonnon monimuotoisuutta ja pysäyttämään sen heikkenemisen.

Kehitysohjelman myötä kaupungin ilmasto- ja luontotyöhön mukaan otetaan myös asukkaat ja yritykset, joita ilman emme saavuta tavoitettamme olla hiilineutraali vuonna 2030.

Kehitysohjelma
vahvistaa
tamperelaisten
hyvinvointia.

Kehitysohjelman kokonaisuudet

Hiilineutraali Tampere

- Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartan raportointi, päivittäminen
- Ilmastobudjetti

Tavoite: Kaupungilla on yhtenäinen ilmastovaikuttamisen toimintamalli ja kaupungin ilmasto-, ympäristö- ja kiertotaloustoimet tunnetaan myös kansainvälisesti.

Luonnon monimuotoisuus

- Toimenpiteiden toteuttaminen ohjelman mukaisesti
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen yritysten ja asukkaiden kanssa

Tavoite: Luonnon monimuotoisuusohjelma toteutuu ja luonnon monimuotoisuus huomioidaan kaikessa kaupungin toiminnassa.

Asukkaiden liikkumis- ja kulutustottumusten muutos

- Kestävä elämäntapa ja kulutustottumukset
- Liikkumistapojen muutos
- Datan hyödyntäminen

Tavoite: Tamperelaisten tietoisuus, osaaminen ja motivaatio kestävästä elämäntavoista on lisääntynyt.

Kiertotalouden edistäminen

- Kiertotaloussuunnitelma
Omat toiminnot (ml. konserniyhtiöt) kiertotalouden mahdollistajina
- Ohjelman edetessä syntyvät uudet projektit ja osakokonaisuudet

Tavoite: Tamperelaisten yritysten kiertotalouden mukainen liiketoimintaympäristö on parantunut ja kaupungin kiertotaloussuunnitelma toteutuu.

Tavoitteet: Missä olemme kun ohjelma päättyy?

Tamperelaisten tietoisuus, osaaminen ja motivaatio kestävästä elämäntavoista on lisääntynyt
Kestävämpien ratkaisujen toteuttaminen tuntuu mahdolliselta omassa arjessa.

Yritysten on helpompi toimia kestävästi
Tamperelaisten yritysten kiertotalouden mukainen ja luonnon monimuotoisuutta turvaava liiketoimintaympäristö on parantunut ja kaupungin kiertotaloussuunnitelma toteutuu.

Kaupungin ilmastotyö on yhtenäistä ja tunnettua
Kaupungilla on yhtenäinen ilmastovaikuttamisen toimintamalli ja kaupungin ilmasto-, ympäristö- ja kiertotaloustoimet tunnetaan myös kansainvälisesti.

Luonnon monimuotoisuustyö näkyy kaikessa toiminnassa
Luonnon monimuotoisuusohjelma toteutuu ja luonnon monimuotoisuus huomioidaan kasvavan kaupungin rakentamisessa.

Tilannekatsauksen rakenne

1. Vuoden 2024 edistyminen
2. Keskeiset toimet 2025
3. Ohjelman päättäminen
4. Ohjelma yhteistyön edistäjänä (video)
5. Opit tuleville kehitysohjelmille

Liitteet:

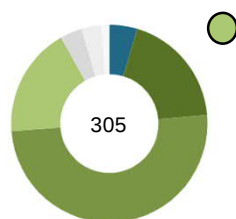
- Ohjelman tarkennettu edistyminen osa-alueittain sekä mittarit
- Ohjelmaan liittyvien projektien tuloksia

Ohjelman edistyminen 2024

Hiilineutraali Tampere

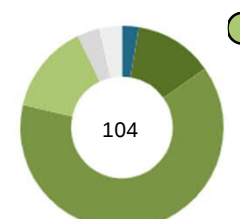
- Tiekartan toinen päivitys on tehty ja hyväksytty KH:ssa 4.11.2024.
- Ilmastomuutoksen sopeutuminen ja varautuminen mukaan tiekarttaan. Haavoittuvuusanalyysi on julkaistu.
- Ilmastobudjetin vaikuttavuutta kehittävä hanke on aloitettu.
- Tampereelle on myönnetty EU:n ilmastotyön tunnus kunnianhimoisista suunnitelmista ja työstä 21.3.2024.

Toimenpiteiden
valmiusaste
12/24 (2/24):
valmiit ja jatkuvat
72 kpl (64 kpl)
= 24 % (21%)

Luonnon monimuotoisuus

- LUMO-työryhmä ja LUMO advisory board toimivat aktiivisesti.
- Luontofoorumi 11.9.2024 käynnisti kaupunkien ja yritysten valtakunnallisen yhteistyön. Kaupunginjohtajien sitoumus luontokadon pysäyttämiseksi on allekirjoitettu.
- LUMO-ohjelman päivityksen valmistelu on aloitettu sidosryhmäosallistamisella.

Toimenpiteiden
valmiusaste
12/24 (2/24):
valmiit ja jatkuvat
17 kpl (12 kpl)
= 16 % (11%)

Asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumusten muutos

- Käytännön toimenpiteitä ja tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa kaikilla kohdealueilla.
- Jakamistalouden kaupunginosakoikeilun palvelut on käynnistetty (10/2025 asti).
- Kestävää ruokajärjestelmää edistävä FUSILLI-projekti on päättynyt, jatkotyöhön on sitouduttu.
- Uudenlaisia kampanjoita ja viestintää viikoittain eri tahojen kanssa. Toteutettu laajempi kulutuksen muutosviestit -kokonaisuus.

46 kaupunki-konsernin tahoa

40 yhdistystä, järjestöä ja yritystä

50 asukas-tapahtumaa

Kiertotalouden edistäminen

- Yritysyhteistyötä edistävä KIERTOTRE-hanke on päättynyt. Business Tampere jatkaa kiertotalouden edistämistä Treasource-hankkeessa.
- Kaupungin liittymiseksi kansalliseen kiertotalouden green dealiin rakennetun ympäristön muutosalueelta on tehty valmistelutyötä. Tavoitteena päätöksenteko alkuvuonna 2025.

7 kiertotaloutta ja materiaali kiertoa edistävää pilottia

76 hiilineutraalisuustiekartan toimenpidettä, jotka edistävät myös kiertotaloutta.

Keskeiset toimenpiteet vuodelle 2025

Hiilineutraali Tampere

- Selvitetään mahdollisuuksia hiilineutraalisuus-, luonnon monimuotoisuus- ja kiertotalouden tiekarttojen ja ohjelmien yhdistämiseen. Linkitetään paremmin ilmastobudjetti hiilineutraalisuustiekartan toimenpiteisiin.
- Selvitetään kasvihuonekaasupäästöjen kompensatiovarantoa. Kehitetään päästöskenaariotyökalun päästö- ja taloudellisten vaikutusten laskentaa.
- Jatketaan kansainvälistä yhteistyötä ja haetaan tärkeisiin kokonaisuuksiin lisärahoitusta. Ilmasto- ja ympäristövahtipalvelu käännetään englanniksi.

Asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumusten muutos

- Asukkaat ja paikallisyhteisöt kohdealueilla innostuvat kestävän arjen tekoihin ja sidosryhmien kanssa sovitaan toimien jatkosta.
- Jakamistalouden kokonaisuus laajenee. Yritysten ja yhteisöjen kanssa kannustetaan asukkaita lainaamaan ja vuokraamaan ostamisen sijaan.
- Muutosviesteihin pohjautuvat kampanjat tavoittavat asukkaita ja kannustavat toimimaan niin kohdealueilla kuin Tampere-tasoisesti.
- Asukastyön arviointi, seurantatutkimus ja ohjelman päättämisen toimenpiteet luovat pohjan työn jatkamiselle ohjelman jälkeen.

Luonnon monimuotoisuus

- Päivitetään luonnon monimuotoisuusohjelma, mm. seuraavin toimenpitein:
 - Tarkastellaan ohjelman toimenpiteiden riittävyys luontotavoitteiden saavuttamiseksi.
 - Tiivistetään yritys- ja muuta sidosryhmäyhteistyötä.
 - Tehdään yhteistyötä luontoon liittyvien hyvinvointivaikutusten edistämiseksi hyvinvointiohjelman kanssa.
 - Päivitetään luonnonsuojeluohjelma.
- Toteutetaan Green City Accord – toimintasuunnitelman raportointi.

Kiertotalouden edistäminen

- Viedään päätöksentekoon kaupungin sitoutuminen kansallisiin kiertotalouden sekä päästöttömien työmaiden green deal-sopimuksiin.
- Rakennetun ympäristön luonnonvarojen kestävää käyttöä ja seurantaa kehitetään.
- Kiertotalousyhteistyötä tehdään yhdessä yritysten kanssa osana Ilmastokumppanit-verkostoa ja Treasource-hanketta.

Ohjelman päättämisen toimenpiteet 2025

Ohjelman sisältöjen ja teemojen jatkuvuuden varmistaminen:

- Ohjelman teemat mukaan uuteen strategiaan
- Toimenpiteiden jatkuminen osana perustoimintaa kaupunkiorganisaatiossa
- Tulevat projektit ja kehitysohjelmat jatkavat teemojen parissa

Hiilineutraali Tampere

- Nykyinen työ jatkuu ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikön ohjauksessa koko organisaatiossa toteuttaen hiilineutraalisuustiekartan toimenpiteitä.

Luonnon monimuotoisuus

- Nykyinen työ jatkuu ilmasto- ja ympäristöpolitiikan koordinoimana ja LUMO-työryhmän valmistelussa koko organisaatiossa toteuttaen päivitettyä luonnon monimuotoisuusohjelmaa.

Asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumusten muutos

- Kestävän arjen edistäminen ja asukastyön resursointi osana yksiköiden ja kehitysohjelmien työtä.
- Hyvien yhteistyökokonaisuuksien jatkaminen
 - Kestävyyskasvatus osana varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 - Yhteisöllisyys ja osallisuus

Kiertotalouden edistäminen

- Kiertotalouden edistäminen ja seuranta kaupunkikonsernissa jatkuu vuoden 2025 aikana yhteensovitetun seurannan ja painotusten mukaisesti.
- Jatketaan seudullista yhteistyötä ja kiertotaloustoimenpiteiden toteutusta yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Ohjelman loppuraportointi

- Loppuraportointi pormestarin johtoryhmälle 10/25
- Asukastyön vaikutusten arviointi 02/2025
- Seurantatutkimus kohdealueilla 08-10/2025
- Loppuseminaari 12/2025 ja tuloksista viestintä
- Päättävien kehitysohjelmien yhteinen arviointi

Video kehitysohjelmasta yhteistyön edistäjänä

Opit tuleville kehitysohjelmille

Vahva yhteistyö ja yhteiset tavoitteet yli organisaatiorajojen tukevat toimintaa

Hyödynnetään olemassa olevia tapoja toimia, tehdä yhteistyötä sekä otetaan monia sidosryhmiä eri tavoin mukaan. Luottamus syntyy vähitellen.

Olemassa olevat työkalut käyttöön:

Osallistuvan budjetoinnin teemana 2025 asukkaiden omaehtoisen kestävä elämäntavan tukeminen.

Kiinnostavan tiedon, ilmasto- ja luontotekojen sekä osallistumismahdollisuuksien viestintää asukkaille eri kanavissa hyvässä yhteistyössä kaupungin viestijäverkoston kanssa.

Tunnistetaan yhteiset tavoitteet:

Yhteinen työ opetuksen ja kasvatuksen kanssa ekososiaalisen sivistyksen ja pysyvän muutoksen edistämiseksi monissa eri teemoissa.

Ympärikuutiseen pyöräilyyn kannustaminen yhteisenä tavoitteena infran rakentamisessa, kunnossapidossa, liikennejärjestelmän suunnittelussa, ilmastotyössä ja liikuntapalveluissa.

Liitytään valmiisiin verkostoihin ja hyödynnetään valmiita alustoja:

Aluetoimijaverkostot auttavat luomaan uusia kumppanuuksia paikallisten toimijoiden kanssa.

Asukasyhteisöjen tapahtumiin osallistuminen, kohtaamiset saaneet positiivista palautetta kaupunkilaisilta. Kaupunki saa kohtaamisista arvokasta tietoa ja näkökulmia omaan tekemiseen.

Pysyvän muutoksen aikaansaaminen kestää, mutta on keskeistä

Strategisten tavoitteiden ja tärkeiden arvojen vieminen toimintaan tapahtuu johdon ja johtamisjärjestelmän tuella. Pysyvää muutosta saadaan aikaan perustekemisessä tapahtuvien muutosten kautta, kehitysohjelma toimii lähtölaukauksena ja käynnistäjänä. Aukkaiden osallisuuden ja kestävän arjen edistäminen vaatii pysyviä resursseja.

Olemassa olevat rakenteet edesauttavat ohjelman eteenpäin viemistä

Aloittamisen tuki ohjelmalle nopeuttaisi käyntiin lähtemistä (esim. hankinnat, rekrytoinnit, päätöksenteko).

Strategia ja Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartta antoivat tukea saada perustoiminta innostumaan muutoksiin.

Vuoropuhelu ja ”muutoksen siemenen kylväminen” vaativat henkilöresurssia

Sidosryhmäverkoston rakentaminen vaatii työtä. Aukkaiden ja yhteisöjen osallistuminen muutoksen tekemiseen vaatii aikaa ja innostavia tapoja.

Vuorovaikutusta ei voi ostaa. Kaupungin itsensä osallistumista arvostetaan aukkaiden keskuudessa ja yhdistyksissä.

Yhdistykset ja asukas-yhteisöt jakavat strategisia tavoitteita

Yhteisöjä tukemalla voidaan luoda uutta toimintaa kustannustehokkaasti. Avustusten lisäksi kaivataan mm. tiloja sekä tukea viestintään ja tapahtumien järjestämiseen. Tuen jatkuvuus on tärkeää.

Yhteisöviljelmät ovat luoneet kokonaan uusia yhteisöjä. Yhteisöllisyyden edistäminen lisää hyvinvointia ja on usein kestävän arjen edellytys.

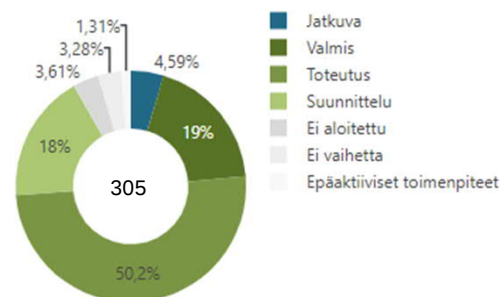

Liitteet

- Ohjelman tarkennettu edistyminen ja mittarit osa-alueittain
- Tuloksia ohjelmaan liittyvistä projekteista

Hiilineutraali Tampere

- Tiekartan 2. päivitys on valmis ja hyväksytty
- Tiekartta sekä ilmasto- ja ympäristövahti käännetään englanniksi

- EU:n ilmastomissiotyö:
 - EU-tasolla: Net Zero Cities koordinoima Capital Hub:n työ alkanut. Capital Hub tukee kaupunkeja kestävästä kaupunkikehityksestä ja ilmastoneutraaliuden saavuttamisesta tarjoamalla rahoitusta ja teknistä apua.
 - Kansallisella tasolla: Yhteistyö Suomen missiokaupunkien kesken toimii ja kaupunkien yhteinen rahoitusneuvoja on aloittanut.
 - Tampereella: EU-missio- ja hankehakukoordinaattori on aloittanut ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikössä. Saimme 100 % rahoituksen nuorten ja nuorten aikuisten kestävästä liikkumisesta keskittyvään Mobility Mindshift –projektiin.
- Päästö- ja taloudellisten vaikutusten laskentaa kehitetään edelleen. Ilmastobudjetin vaikuttavuutta lisäävä, Interreg-rahoitteinen hanke Climate4Cast etenee.
- Ilmastomuutokseen sopeutumisen toimenpiteitä on tuotu osaksi tiekarttaa sekä integroitu riskienhallinnan prosesseihin.

Hiilineutraali Tampere

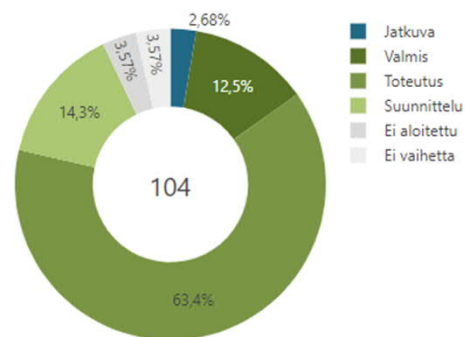
Tavoite: Kaupungilla on yhtenäinen ilmastovaikuttamisen toimintamalli ja kaupungin ilmasto-, ympäristö- ja kiertotaloustoimet tunnetaan myös kansainvälisesti.

	Vuosittainen / ohjelmakausi	Toteuma 12/2024	Lisätietoja
Hiilineutraali Tampere 2030 - tiekartan toimenpiteiden toteuma	Vuosittainen	Toimenpiteiden valmiusaste 2024/12: Valmiit ja jatkuvat: 72 kpl eli 24 % Aiemmat luvut 2024/02 (2023): Valmiit: 64 (43) kpl eli 21(18) %	Päivitetty tiekartta ilmastovahtiin 01/2025
Ilmastobudjetin toteuma	Vuosittainen	Ilmastobudjetin taloussuunnitelman toteumat peruskaupungin osalta (ei mukana tytäryhteisöt): 2023 (2022): Toimintakulut: 1,1 % kaikista toimintakuluista (0,4 %) - > ero selittyy, kun tässä vielä sote mukana Investoinnit: 3,1 % kaikista kaupungin investoinneista (4,7 %)	Ei päivitetty 12/2024 Raportoidaan uusilla luvuilla 2024 tilinpäätöksen yhteydessä.
Aktiivisuus kv-verkostoissa	Ohjelmakausi	Climate-Neutral and Smart City ilmastokaupunkisopimus ja pilottirahoitus. KV-projekteja käynnissä ohjelman aikana Stardust, FUSILLI, Climate4cast, CityBlues, Mobility Mindshift, valmistelussa uusia. Uusi EU-missio- ja hankehakukoordinaattori.	Ohjelmakauden mittari, ei toteumaa nyt.
Ilmastokumppaneiden määrä ja aktiivinen toiminta	Vuosittainen	Ilmastokumppaneita 141 kpl. Neljässä tilaisuudessa mukana 220 osallistujaa. Aiemmat luvut 2023: Ilmastokumppaneita 138. Tilaisuuksissa mukana 100 kumppania.	

Luonnon monimuotoisuus

- LUMO-ohjelman toteutus ja päivityksen suunnittelu etenevät.
- LUMO-työryhmä ja advisory board ovat toiminnassa.
- LUMO-ohjelman päivitys tehdään 2025.

- Tampereen luontojalanjälki laskettiin ensimmäisenä kaupunkina maailmassa. Kaupungin ja yliopiston yhteistyönä syntyi kaupunkiorganisaatiolle räätälöity laskentamenetelmä. Elintarvikehankinnoilla on hankinnoista suurin luontojalanjälki.
- Tampereen vahvuus on ymmärtää myös luontokadon globaali ulottuvuus ja sen yhdistyminen ilmastomuutoksen hillintään - tätä halutaan vahvistaa myös tulevassa LUMO-ohjelmassa.
- Vuoden 2024 alusta nimettiin LUMO-ohjelmaan kehityspäällikkö ja monialainen työryhmä. Työtä ohjaamaan on nimitetty myös advisory board, jonka edustukseen kuuluu politikkoja, tiedeyhteisön, yritysten ja asiantuntijoiden edustajia.
- 11.9.2024 järjestettiin kaupunkien Luontofoorumi, johon osallistui 400 päättäjää ja asiantuntijaa. Luontofoorumi käynnisti kaupunkien ja yritysten valtakunnallisen yhteistyön. Kaupunginjohtajien sitoumus luontokadon pysäyttämiseksi on allekirjoitettu.
- LUMO-ohjelman toimenpiteitä on toteutettu eri puolilla organisaatiota.
- Tampereen ilmasto- ja luonto-oppaaseen tuotiin asukkaiden luonnonmonimuotoisuus tekoja.

Luonnon monimuotoisuus

Tavoite: Luonnon monimuotoisuusohjelma toteutuu ja luonnon monimuotoisuus huomioidaan kaikessa kaupungin toiminnassa.

	Vuosittainen / ohjelmakausi	Toteuma	Lisätietoja
Luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpiteiden toteuma	Vuosittainen	Toimenpiteiden valmiusaste 2024/12: Valmiit ja jatkuvat: 17 kpl (16%) Käynnistyneet: 71 kpl (63%) Aiemmat luvut 2024/02 (2023): Valmiit: 12 kpl eli 11% Käynnistyneet: 73 (64) kpl eli 65 (57)%	
Luonnon suojelualueiden määrä kokonaispinta-alasta	Vuosittainen	Kolme uutta luonnonsuojelualueutta (yht 34ha) päätetty perustaa vuoden 2024 aikana. 1,83% (2023), 1,80% (2022)	1% vastaa Kintulammen kokoista maa-alaa. Ei huomioida suojelualuevarauksia.

Kiertotalous

- Kaupungin kiertotaloustyössä keskitytty rakennetun ympäristön kiertotalouteen ja valmisteltu kaupungin liittymistä kansalliseen kiertotalouden green dealiin. Kansallinen green dealin valmistelu kesti ennakoitua kauemmin ja myös päätös Tampereen kaupungin liittymisestä green dealiin siirtyi alkuvuoteen 2025.
- Rakennetun ympäristön luonnonvarojen käytön kestävyiden ja seurannan kehittämistä jatketaan tietopohjan kokoamiseksi hankintojen kiertotalouskriteereistä, infrarakentamisen hankkeista ja talonrakentamisessa uudelleenkäytön kehittämisestä.
- Hiilineutraali Tampere 2030 – tiekartan päivityksen yhteydessä tunnistettiin 76 toimenpidettä, jotka edistävät myös kiertotaloutta.
- Kiertotalouden seudullinen advisory board on kokoontunut 4 kertaa vuoden aikana. Teemoina mm. Seudullinen kiertotalouden seuranta, Green deal, ReCreate-hanke.
- KIERTOTRE-hanke on päättynyt. Hanke on toteuttanut seitsemän pilottia yhteistyössä yritysten kanssa (esittelyt seuraava dia). Hankkeen oppeja ovat:
 - Onnistuneita pilotteja, mutta aikajänne piloteissa voisi olla pidempi.
 - Laajempi joukko yrityksiä pitäisi saada mukaan.
 - Työ jatkuu mm. Treasource-hankkeessa

Kiertotalous

Tavoite: Tamperelaisten yritysten kiertotalouden mukainen liiketoimintaympäristö on parantunut ja kaupungin kiertotaloussuunnitelma toteutuu.

	Vuosittainen / ohjelmakausi	Toteuma	Lisätietoja
Yritysten kiertotalousmahdollisuuksien edistäminen	Vuosittainen	Pilotit 2024 (2023) 4 (3) kpl, yhteensä 7 pilottia hankkeessa. Tavattu yrityksiä 2024 (2023) 50 (60) kpl, rahoitusneuvonta 20 (30) kpl, vientineuvonta 15 (25) kpl.	BT:n vetämän KIERTOTRE-hankkeen tekeminen

Kiertotalouden yritysysteistyötä edistävän KIERTOTRE-hankkeen pilotit

- Pirkanmaan Jätehuolto ja Tamtron
 - Jäteastioiden punnituspilotti
- Kovat muovit
 - Mekaaninen kierrätys – Hyötykeräys
 - Kemiallinen kierrätys – Wastewise
- Tampereen yliopisto
 - IoT-sensoritestaus kiertotalouden sovelluksiin
- Tampereen Infra ja Ramboll
 - Hiekoitussepin uusiokäyttö
- Luonnonmukaiset ja luonnon monimuotoisuutta tukevat ratkaisut
 - Kekkilä ja Tampereen Infra, Kiertotalouden ratkaisuin toteutettavien kasvualustojen rakentaminen paikallisesti
 - Blok garden & co, Innovatiiviset kaupunkiviljely- ja kaupunkiluontoratkaisut

Asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumusten muutos 2024

- Jakamistalouden palvelut on käynnistetty kolmella kohdealueella (10/2025 asti), sekä tavarat että yhteiskäyttöpyörät ovat kiinnostaneet. Asukkaiden toiveita huomioitu tavaravalinnoissa.
- Laajennettu verkostoja ja tiivistetty yhteistyötä paikallisten yhteisöjen ja myös yritysten kanssa. Tähän mennessä mukana noin 40 yhdistystä, järjestöä ja yritystä, joiden kanssa tehty yhteistyötä ja edistetty paikallisesti kestävä arjen mahdollisuuksia.
- Kaupunkikonsernin eri yksiköiden kanssa edetty suunnittelusta konkreettiseen tekemiseen kohdealueilla. Esimerkkinä varhaiskasvatuksen kanssa tehty yhteistyö perheiden aktiiviseen liikkumiseen kannustamisessa sekä We make transition –hankkeen kanssa toteutettu Tulevaisuusareena-prosessi. Ohjelman aikana tehty yhteistyötä jo 46 eri kaupunkikonsernin tahon kanssa.
- Tampereen ilmasto- ja luonto-oppaan päivitys: mukaan myös lumotekoja.
- Taloyhtiöihin vaikuttamisen startti: suuret mahdollisuudet luonto- ja ilmastotekoihin yksityisillä kiinteistöillä ja pihoilla. Osallistuminen isännöitsijä- ja taloyhtiöpäiville.
- Viestinnässä toteutettu hyvin näkyvyyttä saaneita uudenlaisia kampanjoita eri tahojen kanssa yhteistyössä.
- Toteutettu laajempi Kulutuksen muutosviestit –kokonaisuus, jossa visualisoitu muutoksen tarvetta ja mahdollisuuksia siihen. 11 muutosviestiä eri motivaatioprofiileille. Esimerkkinä Liikkujan viikolla toteutettu Anna autolle lepopäivä –kampanja.
- Käynnistetty asukastyön arviointi joulukuussa 2024.
- Asukastapahtumat 2024
 - 50 kpl, joita järjestetty, oltu mukana järjestämässä tai osallistuttu tuottamalla sisältöjä tai ohjelmaa
 - 15 kpl Luontofoorumi-viikon tapahtumia sidosryhmien järjestämänä (HNT koordinointi)
 - 15 kpl Luontoretkeä YSU:n toimesta

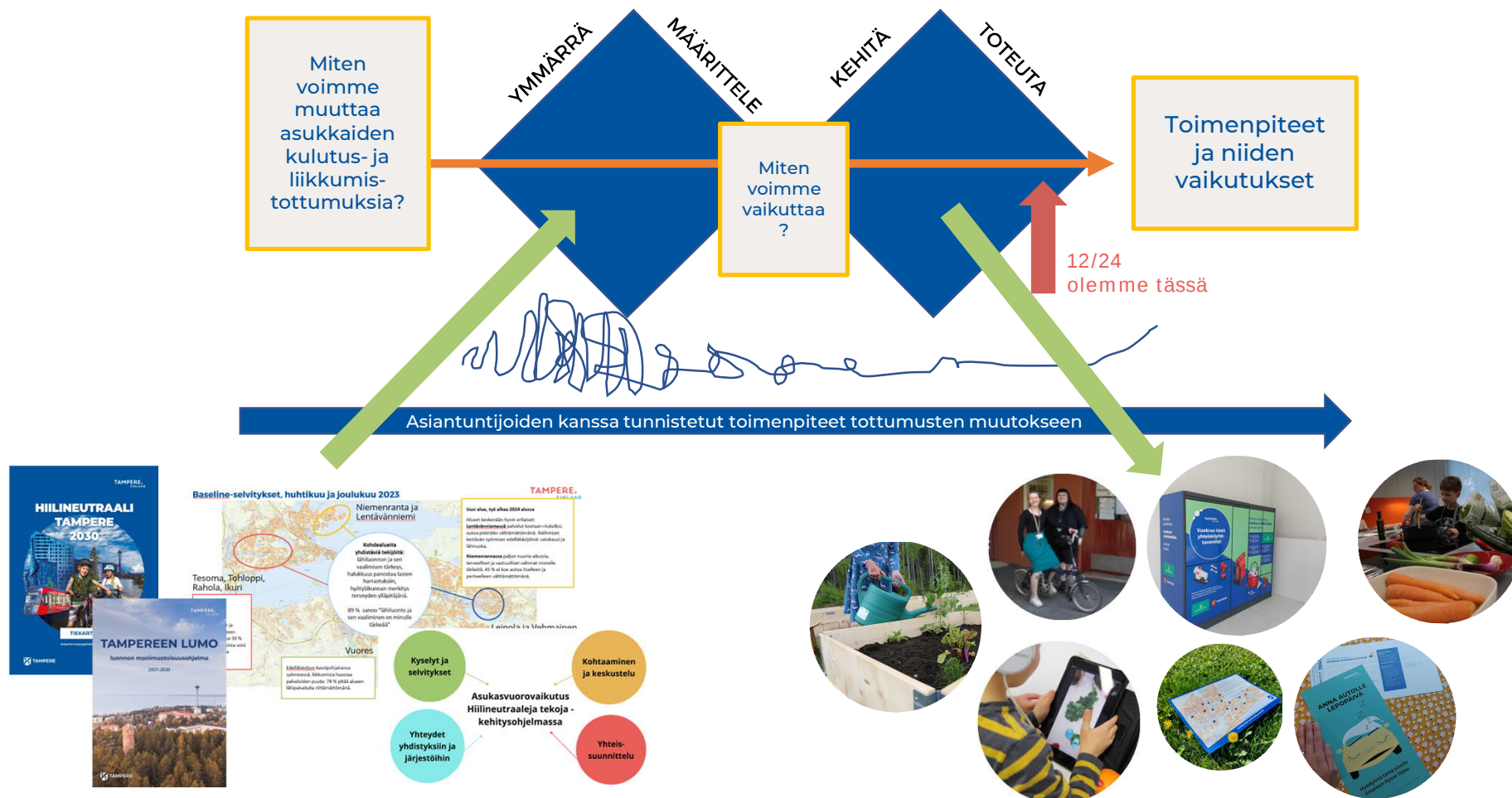
Asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumusten muutos

Tavoite: Tamperelaisten tietoisuus, osaaminen ja motivaatio kestävästä elämäntavoista on lisääntynyt.

	Vuosittainen / ohjelma- kauden mittari	Toteuma	Lisätietoja
Asukastilaisuudet ja viestinnän tavoittavuus	Vuosittainen	Asukastilaisuuksiin osallistuminen: Kohdealueilla 39 kpl (2024), 26 kpl (2023) Kaikki ohjelmaan liittyvät asukastapahtumat yhteensä 50 kpl (2024), 46 kpl (2023) Viestinnän tunnusluvut: Uutiset ja artikkelit 48 kpl (2024), 32 kpl (2023) Mediaosumat n. 35 kpl (2024), n. 25 kpl (2023) Kestävä Tampere –somekanavien (FB ja IG) tavoittamat tilit 211 000 kpl (2024. IG +490 % ja FB 60 % vuodesta 2023)	
	Ohjelmakausi	Asukkaiden tavoitettavuus: Tapahtumien ja toimenpiteiden osallistujat / alueen asukasmäärät (prosenttia) "Skeptisyysmittari" - Onko omilla teoilla merkitystä? Baseline (2023): 40% epäili omien tekojen merkitystä. Kulutuksen ja liikkumistottumusten muutosta tukevien viestien tavoittavuus	Ohjelmakauden mittareita, ei toteumaa nyt.
Yhteistyö ja sidosryhmien sitoutuminen	Vuosittainen	Yhteistyö kohdealueiden paikallisten yhteisöjen kanssa: 25 eri yhteisötoimijaa ja 15 paikallista yritystä (2024 loppuun mennessä) Yhteistyö kaupunkikonsernissa ohjelman aikana: 46 kpl (2024) 40 kpl (2023) eri yhteistyötahoa.	
	Ohjelmakausi	Asukkaiden ja sidosryhmien kohtaamisesta syntyneet yhteistyöt (lukumäärä). Kaupunkikonsernin tahojen kanssa syntyneet toimintamallit, jotka jatkuvat ohjelman jälkeen (lukumäärä).	Ohjelmakauden mittareita, ei toteumaa nyt.
Muutos kulutus- ja liikkumistottumuksissa	Vuosittainen	<u>Vuosittaiset mittarit – yksittäiset luvut, seurataan näkykö mitään muutosta</u> Ruokavalinnat, PUHTI-tietokanta (Tesoma) Liikkuminen/pyöräilymäärät, valitut seurantapisteet (Vuores) Asuntojen energiamuoto/määrä (Leinola/Vehmainen) Auton omistus (Niemenranta/Lentävänniemi)	Puuttuu 01/2025.
	Ohjelmakausi	Seurantatutkimuksen osoittama muutos kohdealueilla, tunnistetaan alueittain onko eri teemoissa tapahtunut muutosta esim: Tärkeimmät seurattavat: liikkumisen mahdollisuuksien tunteminen, jakamistalouden tunnettuus, suhtautuminen kasvisruokaan, omat vaikutusmahdollisuudet	Ohjelmakauden mittareita, ei toteumaa nyt.

Asukastyön eteneminen

<https://www.designcouncil.org.uk/our-work/skills-learning/the-double-diamond/>

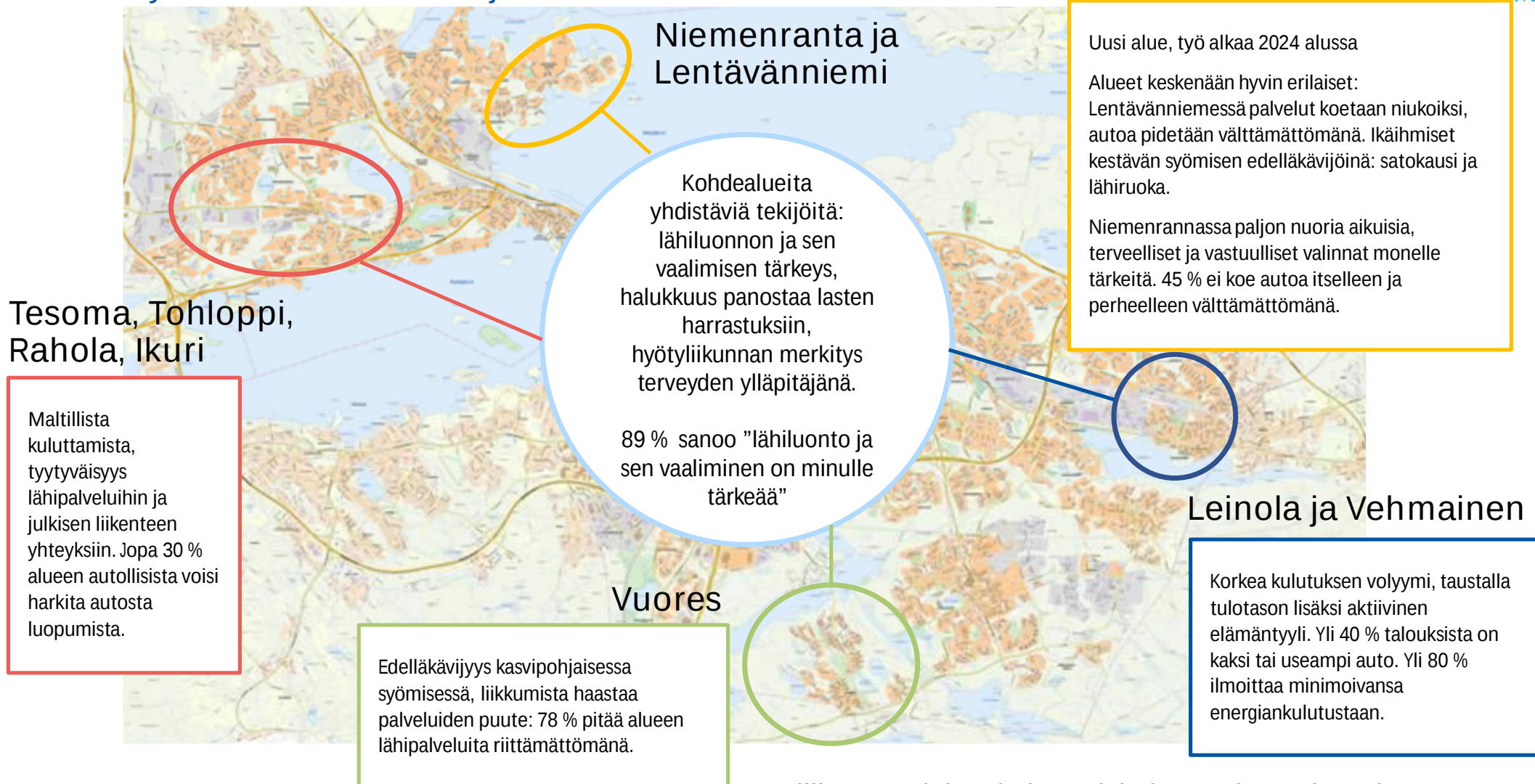
Kestävää ruokajärjestelmää edistävän FUSILLI-hankeen 2021-2024 tuloksia

Tampereen paikallisina kumppaneina Ahlman, Tamk ja Ekokumppanit

- Kaupunki tunnistanut roolinsa kestävän ruokajärjestelmän kehittämisessä ja sitoutunut edistämään tätä myös tulevaisuudessa: kansainvälinen Milan Urban Food Policy Pact –sitoumus allekirjoitettu 2024.
- Kouluruokatyöryhmä kehittää yhteistyössä kestävää ja terveellistä kouluruokailua ja ruokakasvatusta kaupunkitasoisesti, asettaa vuosittain tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista. Sipan apo toimii työryhmän puheenjohtajana. Mukana on edustus valtuutetuista, hallinnosta (Voimia sekä perusopetus), opettajista, rehtoreista, oppilaista, vanhemmista sekä vaihtuvista asiantuntijoista.
- Ruoka painopisteenä lukuvuoden 2024-2025 koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.
- Ruokakasvatuspolun kehittämisen aloitus (varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle).
- Kaupungin yhtenäinen tahtotila asetettu Hiilineutraali Tampere 2030 –tiekartassa ruokapalveluiden kestävyystavoitteiden suhteen (varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle).
- Ahlmanin opetuspolku, kouluviljelyoppaat, Vegemi ruokakasvatuskonsepti eskari- ja viskaritoimintaan, koululais-kierroksia kaupunkiruokanäyttelyyn, koulutuksia.
- 5 uutta yhteisöviljelmää, kaupunkiviljelykurssi sekä nettisivut kaupunkiviljelylle.
- Kauppahallin Lähellä- tapahtumat 3 kpl, Perheköksät, Vennerin ruokakasvatuslaatikot yhteistyössä perhetyön kanssa, kasvien käyttöön kannustavat reseptivihot ja puuhakirjat, Kestävyystalo-konsepti.

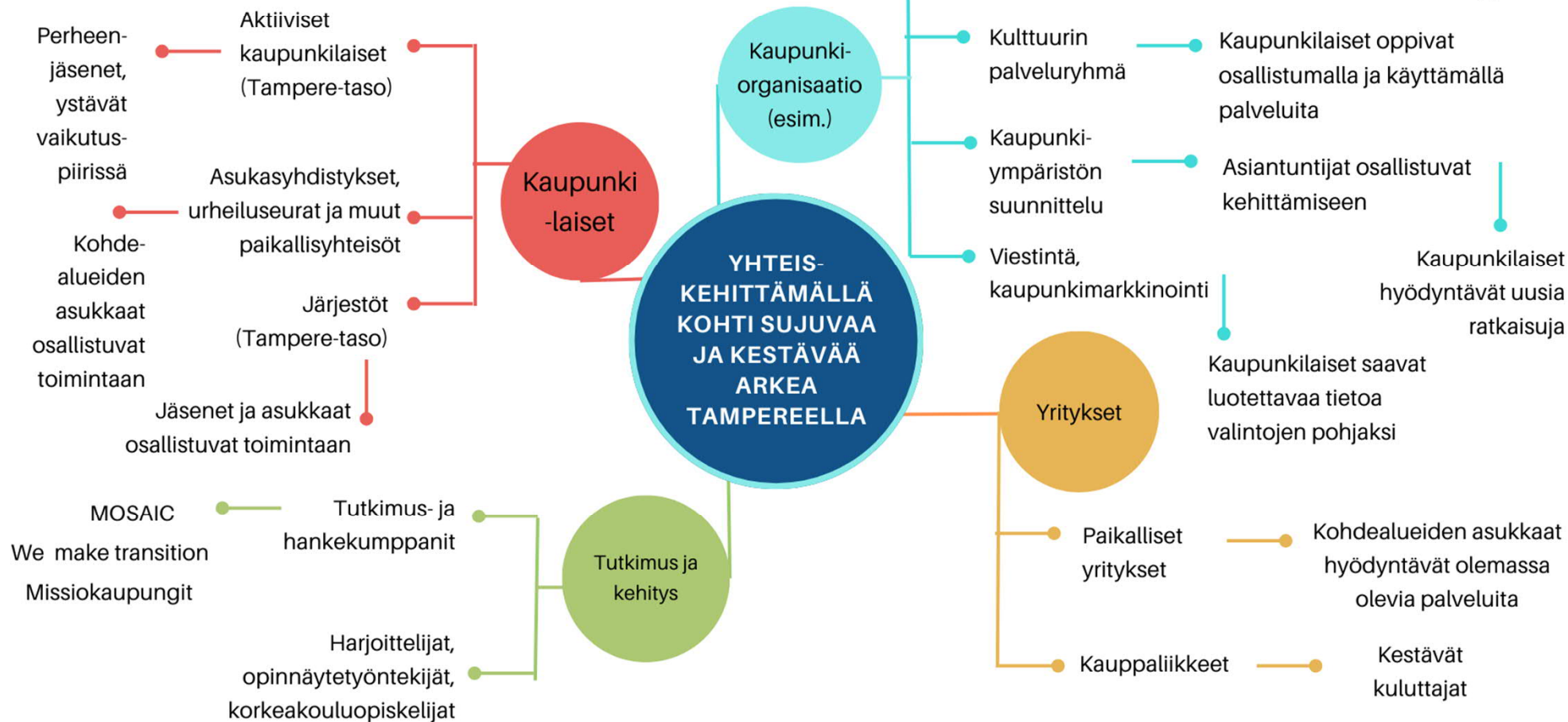

Asukastyö kohdistetaan neljälle kohdealueelle

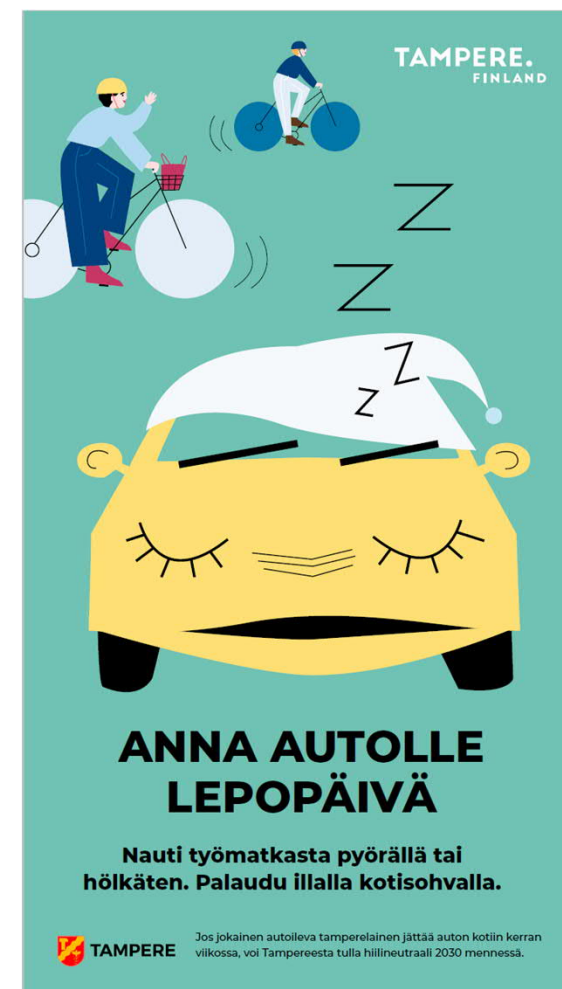
Hiilineutraaleja tekoja –selvitykset 4/2023 ja 12/2023

Asukkaiden osallistumisen edistäminen sidosryhmien avulla

Kulutuksen muutosviestit

- Haaste:
 - ihmiset eivät koe, että omalla toiminnalla on merkitystä: HNT-selvityksen perusteella jopa 40 % epäilee omien tekojen merkitystä.
 - Emme myöskään aina tunnista tarvetta muutokselle: suurin osa suomalaisista pitää elämäntapaansa kestäväenä, vaikka näin ei ole.
- Toimenpide: luodaan kulutuksen muutosta tukevia ydinviestejä, jotka kertovat havahduttavasti muutoksen tarpeesta ja ohjaavat toimimaan kuitenkin syyllistämättä. Hyödynnetään olemassa olevaa Tampereen ilmastopäästötietoa viestien muotoilussa ja visualisoinnissa.
- Kohderyhmänä erilaiset Sitran kestävä elämäntavan motivaatioprofiilit, joita paikallisesti määritetty kehitysohjelmassa.

Kiitos!

Ollaan yhteydessä matalalla kynnyksellä.

Ohjelmapäällikkö

Tiina Leinonen

+358 41 7306376

tiina.leinonen@tampere.fi

TAMPERE

Lisätietoa:

Hiilineutraaleja tekoja –kehitysohjelma
tampere.fi/hiilineutraalejatekoja

Ilmastotyö Tampereella
tampere.fi/ilmasto

Tampereen ilmasto- ja lumovahti
ilmastovahti.tampere.fi

Tamperelaisten ilmasto- ja luonto-opas
tampereenilo.fi

Seuraa somessa
Kestävä Tampere
(Facebook ja Instagram)

